

MR. C. ASSER'S
HANDLEIDING TOT DE BEOEFENING
VAN HET
NEDERLANDS BURGERLIJK RECHT

VERBINTENISSENRECHT

DEEL III

DE VERBINTENIS UIT DE WET

TIENDE DRUK
BEWERKT DOOR

MR. A. S. HARTKAMP

ADVOCAAT-GENERAAL BIJ DE HOGE RAAD DER NEDERLANDEN
HOGLERAAR AAN DE UNIVERSITEIT TE UTRECHT

W. E. J. TJEENK WILLINK - DEVENTER - 1998

INHOUD

<i>Enige afkortingen</i>	XIII
<i>Lijst van verkort aangehaalde werken</i>	XV
<i>Inleiding</i>	XXI

DEEL I ONRECHTMATIGE DAAD

<i>Inleidende opmerkingen</i>	3
<i>Hoofdstuk 1. Het karakter van de aanspraak op vergoeding van schade, toegebracht door een onrechtmatige daad</i>	5
<i>Hoofdstuk 2. De grondslag van het recht op en van de verplichting tot schadevergoeding</i>	13
<i>Hoofdstuk 3. De materiële vereisten voor de actie tot schadevergoeding ex art. 6:162</i>	31
§ 1. Onrechtmatige daad	31
I. Het begrip onrechtmatige daad	31
II. Rechtvaardigingsgronden	69
§ 2. Toerekenbaarheid	77
I. Schuld	77
II. Toerekening buiten schuld	89
§ 3. Schade; causaal verband	94
§ 4. De relativiteitsleer	97
<i>Hoofdstuk 4. Vorderingen die op onrechtmatige daad kunnen worden gegrond</i>	114
<i>Hoofdstuk 5. Aansprakelijkheid voor schade, veroorzaakt door de onrechtmatige daad van andere personen</i>	127

§ 1. Algemene opmerkingen	127
§ 2. De aansprakelijkheid van ouders en voogden	131
§ 3. De aansprakelijkheid van de werkgever	139
§ 4. De aansprakelijkheid ter zake van bedrijfsuitoefening door een niet-ondergeschikte	151
§ 5. De aansprakelijkheid van de vertegenwoordigde	153
<i>Hoofdstuk 6. Aansprakelijkheid voor schade, toegebracht door zaken</i>	156
§ 1. Inleidende opmerkingen	156
§ 2. De aansprakelijkheid voor roerende zaken in het algemeen	163
I. Het voorwerp van de aansprakelijkheid	163
II. De omvang van de aansprakelijkheid	165
III. De aansprakelijke persoon	172
§ 3. De aansprakelijkheid voor opstallen	175
§ 4. De aansprakelijkheid voor gevaarlijke stoffen	181
§ 5. Aansprakelijkheid voor dieren	186
§ 6. Produktaansprakelijkheid	193
§ 7. De aansprakelijkheid van de eigenaar of de houder van een motorrijtuig	205
<i>Hoofdstuk 7. Aantasting van eer en goede naam</i>	223
<i>Hoofdstuk 8. Misleidende reclame</i>	231
<i>Hoofdstuk 9. De aansprakelijkheid van rechtspersonen en hun organen</i>	242
<i>Hoofdstuk 10. De onrechtmatige overheidsdaad</i>	251
§ 1. Inleidende opmerkingen	251
§ 2. Onrechtmatig bestuur	252
I. Burgerlijke rechter versus administratieve rechtsbescherming	252
II. Bevoegdheid van de burgerlijke rechter en ontvankelijkheid van de vordering	258
III. Onrechtmatigheid	267
IV. Andere vereisten; verbodsactie	278
§ 3. Onrechtmatige wetgeving	279
§ 4. Onrechtmatige rechtspraak	283

DEEL II

VERBINTENISSEN UIT ANDERE BRON DAN ONRECHTMATIGE DAAD
OF OVEREENKOMST

<i>Hoofdstuk 11. Zaakwaarneming</i>	289
§ 1. Het begrip zaakwaarneming en haar wijze van tot stand komen	289

INHOUD

§ 2. De rechten en plichten van zaakwaarnemer en belanghebbende	300
<i>Hoofdstuk 12. Onverschuldigde betaling . . . . .</i>	<i>305</i>
<i>Hoofdstuk 13. Ongerechtvaardigde verrijking . . . . .</i>	<i>328</i>
<i>Zakenregister . . . . .</i>	<i>347</i>
<i>Wetsartikelenregister . . . . .</i>	<i>356</i>
<i>Jurisprudentieregister . . . . .</i>	<i>365</i>